

Opis projektu **Przystań w sieci**

Ponad 40% nastolatków spotkało się z sytuacjami przemocy, wyśmiewania lub poniżania w internecie. 1/3 z nich nie reaguje na takie zdarzenia. 25% młodych ludzi padło ofiarą oszustwa bądź włamania na skrzynkę email lub konto na profilu społecznościowym¹.

Czas to zmienić! Zbudujmy bezpieczną przystań w sieci dla naszych dzieci!

Weź udział w Projekcie

W ostatnim roku przekonaliśmy się jak trudno jest funkcjonować bez korzystania z nowych technologii i stałego dostępu do internetu. Życie zawodowe, szkolne, a także większość kontaktów społecznych przeniosły się w znacznym stopniu do sieci. Z jednej strony daje to ogromne możliwości, z drugiej musimy zdawać sobie sprawę z licznych zagrożeń, które się z tym wiążą. Jest to idealny moment na podjęcie tej tematyki w pracy dydaktycznej. Doświadczenia wyniesione z czasu organizowania edukacji zdalnej, a także określone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej cele polityki oświatowej na rok szkolny 2020/2021, których jednym z priorytetów jest „wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość i bezpieczne oraz efektywne korzystanie z narzędzi cyfrowych”, pokazują, że jest to jak najbardziej słuszny kierunek.

W odpowiedzi na coraz szersze upowszechnienie dostępu do sieci wśród młodzieży oraz związane z tym zagrożenia, **Facebook**, **NASK** i **UNICEF Polska** zapraszają do udziału w projekcie edukacyjnym „Przystań w sieci”. Jego celem jest uświadomienie młodym ludziom zagrożeń, z jakimi mogą się zetknąć w internecie oraz nauczenie ich krytycznego podejścia do treści, jakie znajdują w sieci. Projekt wyposaży także Nauczycieli w odpowiednią wiedzę, jak zapobiegać i reagować na cyfrowe niebezpieczeństwa.

Projekt został objęty honorowym patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego.

GENEZA PROJEKTU

Opis problemu

Z badań przeprowadzonych przez NASK (2019) wynika, że młodzi ludzie korzystają z internetu z dużą intensywnością. Ponad 96% nastolatków korzysta z niego wielokrotnie w ciągu dnia. Dzięki rozwojowi technologii mobilnych młodzież ma nieograniczony dostęp do sieci, przez co ponad 70% deklaruje, że ich aktywność w internecie przekracza dwie godziny dziennie. Głównym celem dla jakiego młodzi sięgają do internetu jest oczywiście utrzymywanie kontaktu ze znajomymi – ok. 60% wykorzystuje internet do wymiany wiadomości z kolegami z i spoza szkoły. Ogromną popularnością wśród młodzieży cieszą się media społecznościowe. 94% regularnie ogląda materiały na YouTube, a ponad 80% jest aktywnym użytkownikiem Facebooka.

Niestety internet może być także narzędziem przemocy. Połowa badanych nastolatków potwierdziła, iż doświadczyła w najbliższym otoczeniu sytuacji poniżania czy wyśmiewania kogoś przez internet, z czego ok. 20% przyznało, że sami byli obiektem takiego procederu. Inną kategorią cyberprześstępstw, ofiarą których padają młodzi ludzie, są oszustwa podczas transakcji internetowych oraz włamania na konta e-mail. Niepokojące jest to jak młodzież zachowuje się w takiej sytuacji. 1/3 skrywa te informacje i nie dzieli się nimi z nikim. Niewiele ponad 20% szuka pomocy u rodziców, ale tylko 8% kieruje się z tym problemem do nauczycieli.

Internet, a zwłaszcza media społecznościowe, to dla pokolenia współczesnych nastolatków także ważna przestrzeń życia społecznego, narzędzie do autoprezentacji i budowania własnego wizerunku.

1. Dane pochodzą z raportu *Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów*, NASK Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa: 2019.

Badania NASK „Nastolatki 3.0”² wskazują, że młodzi użytkownicy mediów społecznościowych udostępniają na swoich profilach coraz więcej informacji. Obok podstawowych danych, takich jak imię i nazwisko, nastolatki ujawniają nazwę szkoły, miejsce zamieszkania, adres e-mail, a nawet numer telefonu. Udostępniają prywatne zdjęcia i filmy. Mimo iż coraz większa grupa młodzieży ma świadomość konsekwencji, jakie niesie za sobą udostępnianie w internecie prywatnych informacji i treści, to nadal część młodych internautów nie chroni swoich danych. Aż 25% badanych przez NASK nastolatków deklaruje, że posiada otwarty dostęp do zamieszczanych treści, świadomie rezygnując z narzędzi i działań chroniących prywatność w sieci. Co piąty z nich nie widzi potrzeby ograniczania dostępu do publikowanych zdjęć i innych treści w portalach społecznościowych.

Internet stanowi także główne źródło wiedzy dla młodych ludzi. Codziennie przy odrabianiu prac domowych z sieci korzysta połowa nastolatków. Wiedza pozyskana online zastępuje w dzisiejszych czasach wiedzę akademicką, zdobywaną poprzez lekturę książek, encyklopedii i czasopism naukowych. O ile te tradycyjne źródła wiedzy charakteryzują się dużą rzetelnością i można mieć zaufanie do zawartych w nich wiadomości, o tyle internet stanowi mozaikę informacji, które podlegają ograniczonej kontroli i weryfikacji. Dlatego kształtowanie wśród młodych ludzi kompetencji krytycznego myślenia i oceny źródeł, z których korzystają jest kluczowe. W dobie fake newsów i publikowania niesprawdzonych informacji taka kompetencja wydaje się stanowić podstawową umiejętność chroniącą przed wprowadzeniem w błąd, czy nawet staniem się ofiarą manipulacji.

Odpowiedzią na powyższe wyzwania jest projekt „Przystań w sieci” organizowany we współpracy Facebooka, NASK i UNICEF Polska.

Wyjątkowy projekt edukacyjny dla szkół

Trzech partnerów – **NASK** – instytucja zajmująca się tworzeniem bezpiecznych warunków do korzystania z internetu w Polsce, **Facebook** – najbardziej rozpoznawalny portal społecznościowy na świecie oraz **UNICEF** – międzynarodowa organizacja walcząca o prawa dziecka, jednoczą swoje siły. Chcemy uświadomić młodym ludziom, w jaki sposób mogą bezpiecznie korzystać z zasobów internetu, gdzie szukać pomocy, gdy staną się ofiarami cyberprzestępstwa oraz na czym polega krytyczna ocena informacji, z jakimi mają do czynienia w sieci. Nauczycieli oraz wszystkich pracujących z młodzieżą pragniemy wyposażyć w wiedzę o tym, jak promować pozytywne zachowania w sieci wśród uczniów, a także jak reagować na wszelkie niepożądane incydenty. Wiedza, znajomość narzędzi umożliwiających bezpieczne korzystanie z sieci oraz umiejętność reagowania na pojawiające się cyberzagrożenia to kompetencje, które są niezbędne każdemu nauczycielowi w dzisiejszych czasach.

Celem projektu jest:

- Przekazanie wiedzy z zakresu bezpiecznego i świadomego korzystania z internetu.
- Uświadomienie młodym ludziom, na jakie zagrożenia należy być przygotowanym podczas korzystania z internetu.
- Wyposażenie nauczycieli w wiedzę umożliwiającą reakcję w sytuacji niepożądanych zdarzeń lub zachowań młodych ludzi w sieci.
- Kształtowanie postawy krytycznego podejścia do informacji zamieszczonych w internecie.
- Promowanie pozytywnych zachowań w sieci.

Do kogo skierowany jest projekt?

Projekt skierowany jest do wszystkich nauczycieli zajmujących się edukacją dzieci i młodzieży powyżej 13 roku życia. Zapraszamy wychowawców, pedagogów, nauczycieli, bibliotekarzy, psychologów szkolnych oraz innych pracowników placówek edukacyjnych, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne dla uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej (klasy 7, 8) oraz nauczycieli pracujących z młodzieżą w szkołach ponadpodstawowych. Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie otrzymają dostęp do unikalnych materiałów, które wzbogacą ich wiedzę.

---

2. Nastolatki 3.0. Raport z ogólnopolskiego badania uczniów, NASK Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa: 2019.

Elementy projektu

Projekt „Przystań w sieci” składa się z kilku różnych inicjatyw, takich jak:

1. Kursy e-learningowe dla nauczycieli
2. Kursy e-learningowe dla uczniów
3. Tematyczne konferencje dla nauczycieli, wzbogacające wiedzę na temat bezpieczeństwa w sieci
4. Dzień Świadomego Korzystania z Internetu, który może zostać zorganizowany na terenie placówki szkolnej
5. Konkurs na projekt społecznej kampanii informacyjnej

Możecie wybrać, które części projektu chcecie zrealizować. Dajemy Wam dużą swobodę działania i planowania pracy. Zachęcamy jednak do udziału we wszystkich zaproponowanych elementach projektu. Niech ten rok szkolny będzie rokiem bezpieczeństwa w internecie w Waszej szkole!

Kursy elearningowe dla nauczycieli i uczniów

Nauka o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu nie musi być nudna. W Wasze ręce oddajemy specjalnie zaprojektowaną platformę e-learningową, dzięki której w przystępny i atrakcyjny sposób zgłębicie tajniki najważniejszych kwestii związanych ze świadomym korzystaniem z internetu. Platforma posłuży zarówno nauczycielom, jak i uczniom. Dedykowane moduły tematyczne pozwolą Wam zdobyć wiedzę, usystematyzować ją, a następnie utrwalić dzięki testom sprawdzającym.

Treści na platformie zostały posegregowane tak, aby każdy użytkownik łatwo odnalazł interesujące go zagadnienia i mógł sprawnie zrealizować odpowiadający mu moduł tematyczny. Kursy zostały podzielone na następujące moduły tematyczne:

1. Prywatność w sieci
2. Cyberprzemoc
3. Cyberzagrożenia
4. Szkodliwe i niebezpieczne treści
5. Cyfrowe ślady i reputacja online
6. Fałszywe informacje

Kursy zostały osobno zaprojektowane dla nauczycieli, osobno dla uczniów klas 7-8 i osobno dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Każdy nauczyciel, który zrealizuje wybrany kurs tematyczny i uzyska pozytywny wynik w teście sprawdzającym wiedzę, będzie mógł udostępnić kurs o tej samej tematyce swoim uczniom. Im więcej kursów e-learningowych zrealizuje nauczyciel, tym więcej kursów o tej samej tematyce będzie mógł udostępnić swoim podopiecznym. Platforma e-learningowa będzie dostępna do czerwca 2021 r., co pozwoli odpowiednio zaplanować ich realizację.

Konferencje

Temat bezpieczeństwa w internecie jest na tyle szeroki, że poza opcją realizacji kursów e-learningowych, wszyscy uczestniczący w projekcie nauczyciele będą mieli możliwość wzięcia udziału w konferencjach tematycznych, które odbędą się w 5 miastach Polski: Warszawie, Gdańsku, Białymstoku, Krakowie i Poznaniu. To doskonała okazja, aby pogłębić swoją wiedzę w zakresie zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się młodzi ludzie w sieci. Konferencje odbędą się w 2021 roku, rejestracja na nie zostanie uruchomiona w styczniu.

W przypadku braku możliwości organizacji konferencji stacjonarnych, zmienimy ich formę na konferencje online. Ze względu na trudne do przewidzenia kwestie związane z rozwojem sytuacji epidemicznej w kraju, z wyprzedzeniem poinformujemy wszystkich zainteresowanych o przyjętej formule konferencji. Zdrowie i bezpieczeństwo uczestników jest dla nas najważniejsze.

Na stronie projektu pojawią się wszystkie szczegółowe informacje na temat konferencji. Uczestników projektu będziemy informować na bieżąco również drogą mailową. Zasady uczestnictwa w konferencjach zostaną opublikowane wraz z rozpoczęciem rejestracji na wydarzenie.

Dzień Świadomego Korzystania z Internetu

Wiedza na temat bezpieczeństwa w internecie powinna być propagowana jak najszerszej. W projekcie „Przystań w sieci” znaleźliśmy na to rozwiązanie – Dzień Świadomego Korzystania z Internetu! To wspaniała okazja, aby wyjść z wiedzą do społeczności szkolnej i/lub społeczności lokalnej. Zachęcamy każdego nauczyciela do zorganizowania w swojej placówce takiego wyjątkowego dnia. To od Was zależy kiedy się odbędzie – wybierzcie odpowiadającą Wam datę, zaproście innych pedagogów do współpracy (może również biorą udział w projekcie?), zaangażujcie uczniów i przygotujcie wydarzenie, dzięki któremu w atrakcyjny i przyjazny sposób, dotrzecie do szerszego grona odbiorców.

Zachęcamy do organizacji Dnia Świadomego Korzystania z Internetu po ukończeniu kursów e-learningowych. Wiedza, którą Wy oraz Wasi uczniowie uzyskacie dzięki nim, będzie stanowiła świetny punkt wyjścia do pracy przy planowaniu tego dnia. Skorzystajcie także z naszych podpowiedzi i pomysłów. Zarejestrowanym do projektu nauczycielom udostępnimy propozycje i inspiracje, wśród których znajdują się propozycje na szkolne apele, happeningi, imprezy lokalne, a także rozwiązania, które pozwolą Wam zorganizować Dzień Świadomego Korzystania z Internetu w sytuacji, gdy spotkania w większym gronie nie będą możliwe ze względu na zagrożenie epidemiczne. Możecie z nich skorzystać, bądź wypracować własne. Bez względu na to, którą drogę obierzecie, zadbajcie o to, aby każdy uczestnik miał szansę zdobyć jak największą wiedzę podczas tego wydarzenia. Jeśli podejmiecie się organizacji Dnia Świadomego Korzystania z Internetu wypełnijcie sprawozdanie z jego przebiegu w szkole. Informacje o sprawozdaniu znajdziecie w dokumencie, który zostanie udostępniony na platformie Projektu.

Konkurs na projekt kampanii społecznej

Wiedzę na temat bezpiecznego korzystania z internetu można upowszechniać nie tylko za pomocą kursów czy organizacji Dnia Świadomego Korzystania z Internetu. Doskonałą okazją jest udział w konkursie na projekt kampanii społecznej poświęconej temu zagadnieniu. W ramach projektu „Przystań w sieci” każda placówka będzie miała możliwość uczestniczenia w ogólnopolskim konkursie. Pomysły i projekty kampanii społecznych będą przygotowywane przez uczniów, którzy pracując w zespołach pod czujnym okiem nauczyciela, stworzą zarys kampanii informacyjnej, skierowanej do swoich rówieśników oraz do młodszych kolegów. Celem kampanii ma być uświadomienie odbiorców na temat zagrożeń, z jakimi mogą się spotkać w sieci oraz dobrych praktyk jak bezpiecznie korzystać z internetu. Aktywność w internecie rozpoczynają coraz młodsze dzieci, dobrze, aby wchodząc w wirtualny świat, znały podstawowe zasady, jak dbać o własne bezpieczeństwo. Przekaz płynący od kolegów, bardziej doświadczonych w tym temacie, spotka się z zainteresowaniem dzieci i zostanie potraktowany poważnie.

Szczegółowe informacje na temat udziału w konkursie wraz z regulaminem zostaną wysłane drogą mailową do uczestników oraz udostępnione wszystkim zarejestrowanym na platformie nauczycielom.

Korzyści z udziału w projekcie - Certyfikaty

Projekt „Przystań w sieci” tworzy przestrzeń do zdobycia unikalnej wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w sieci, dzięki uczestniczeniu w jego poszczególnych elementach. Zachęcamy do zaangażowania się we wszystkie inicjatywy, które proponujemy. Dodatkową korzyścią dla uczestników projektu jest możliwość zdobycia certyfikatów. To, jakie dokumenty otrzymacie zależy od działań, które uda Wam się zrealizować w ramach projektu.

- 1. Certyfikat ukończenia Projektu dla nauczyciela** – każdy nauczyciel, który rejestruje się do projektu, zrealizuje wszystkie e-learningowe kursy tematyczne, pozytywnie zaliczy testy sprawdzające wiedzę, a następnie udostępni przynajmniej jeden kurs tematyczny minimum 20. uczniom (lub jednej klasie) otrzyma Certyfikat. Dokument będzie generowany automatycznie na platformie e-learningowej.
- 2. Certyfikat ukończenia kursu dla ucznia** – po ukończeniu każdego kursu e-learningowego i zaliczeniu testu sprawdzającego wiedzę, uczeń może otrzymać wygenerowany przez nauczyciela na platformie certyfikat.
- 3. Certyfikat potwierdzający uczestnictwo w konferencji** – każdy uczestnik konferencji (zorganizowanej w formule stacjonarnej w jednym z pięciu miast bądź spotkania online) otrzyma dokument potwierdzający udział w wydarzeniu.

- 4. Certyfikat „Szkoły Promującej Świadome Korzystanie z Internetu w roku szkolnym 2020/2021”**
– zwieńczeniem udziału w projekcie „Przystań w sieci” jest możliwość zdobycia wyjątkowego Certyfikatu dla szkoły. Zostanie on przyznany wszystkim placówkom, w których co najmniej dwóch nauczycieli zrealizuje wszystkie kursy e-learningowe za pośrednictwem platformy, a następnie zrealizuje tematyczne kursy e-learningowe z minimum 20. swoimi uczniami (lub klasą) oraz jeśli szkoła zrealizuje jedną z dodatkowych aktywności: zorganizuje Dzień Świadomego Korzystania z Internetu lub weźmie udział w konkursie na projekt kampanii społecznej. Certyfikaty zostaną wysłane drogą pocztową na adres placówki po zakończeniu projektu.

Kryteria przyznawania certyfikatów oraz szczegółowe informacje dotyczące przebiegu i realizacji projektu zostały opisane w regulaminie projektu. Z regulaminem należy zapoznać się przed przystąpieniem do projektu.

Zapraszamy do współpracy!